

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ច្បាប់

ស្តីពី

ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម

វិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍

និងគំនូរឧប្បាសកម្ម

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០១០៣/០០៥

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ

រាជហរិវង្ស ឧភតោសុខាត វិសុទ្ធពង្ស អគ្គមហាបុរសរតន៍

និករោត្តម ធម្មិកមហាវាទិរាជ បរមនាថ បរមបពិត្រ

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១១៩៨/៧២ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៥ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ស្តីពីការបង្កើត ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃរាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម វិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ និងគំនូរឧស្សាហកម្ម ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ២៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០២ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី ៩ នីតិកាល ទី ២ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០២ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី ៨ នីតិកាលទី ១ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ច្បាប់

ស្តីពី

ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម

វិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍

និងគំនូរឧស្សាហកម្ម

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះមានគោលដៅការពារតក្កកម្មដែលបានទទួលប្រកាសនីយបត្រ-
តក្កកម្ម ម្ចីដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ដែលបានទទួលវិញ្ញាបនបត្រ និងការពារគំនូរ
ឧស្សាហកម្ម ដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ស្របតាមច្បាប់នេះ
និងសន្ធិសញ្ញាសហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ។

មាត្រា ២.-

ច្បាប់នេះមានគោលបំណង :

១-លើកទឹកចិត្តចំពោះការច្នៃប្រឌិតថ្មី និងចំពោះការស្រាវជ្រាវ និងការ
អភិវឌ្ឍន៍វិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិជ្ជា

២-ជំរុញនិងលើកទឹកចិត្តការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសនិង
ការវិនិយោគ

៣-លើកទឹកចិត្តចំពោះការផ្ទេរបច្ចេកវិជ្ជាមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ
កម្ពុជា ដើម្បីជួយសម្រួលសកម្មភាពឧស្សាហកម្មនិងការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច

៤-ផ្តល់ការការពារចំពោះសិទ្ធិនៃកម្មសិទ្ធិឧស្សាហកម្ម និងប្រឆាំងចំពោះ
ការរំលោភសិទ្ធិខាងលើ ក៏ដូចជាប្រឆាំងនឹងការធ្វើជំនួញមិនស្របច្បាប់ ។

ជំពូកទី ២
ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម

ផ្នែកទី ១

តក្កកម្មដែលអាចផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មបាន

មាត្រា ៣.-

ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ក្នុងន័យនៃច្បាប់នេះ គឺជាវិញ្ញាបនបត្រដែលបាន
ផ្តល់ដើម្បីការពារតក្កកម្ម ។

តក្កកម្មក្នុងន័យនៃច្បាប់នេះ គឺជាគំនិតរបស់តក្កករដែលអាចយកទៅអនុវត្តបាន នៅក្នុងដំណោះស្រាយបញ្ហាជាក់លាក់ណាមួយក្នុងវិស័យបច្ចេកវិជ្ជា ។

តក្កកម្មអាចជាការរកឃើញផលិតផល ឬដំណើរការផលិតកម្ម ឬអាចជាការរកឃើញអ្វីមួយ ដែលទាក់ទងទៅនឹងផលិតផល ឬដំណើរការផលិតកម្ម ។

មាត្រា ៤.-

តក្កកម្មខាងក្រោមនេះ មិនត្រូវការពារដោយប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនៃច្បាប់នេះទេ :

១-ការរកឃើញ ទ្រឹស្តីវិទ្យាសាស្ត្រ និងវិធីសាស្ត្រគណិតវិទ្យា

២-គម្រោងការ ក្បួន ឬវិធីសាស្ត្រសម្រាប់ធ្វើជំនួញ សម្រាប់ធ្វើសកម្មភាពហ្វឹកហ្វឺនខាងប្រាជ្ញាសុទ្ធសាធ ឬសម្រាប់លេងល្បែងកំសាន្ត

៣-វិធីសាស្ត្រសម្រាប់ព្យាបាលរាងកាយមនុស្សឬសត្វ ដោយការវះកាត់ ឬដោយការព្យាបាល ក៏ដូចជាវិធីសាស្ត្រវិនិច្ឆ័យរោគដែលបានអនុវត្តលើរាងកាយមនុស្ស ឬសត្វ ។ បទប្បញ្ញត្តិនេះមិនយកមកអនុវត្តចំពោះផលិតផលទាំងឡាយដែលយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងវិធីសាស្ត្រខាងលើនេះទេ

៤-ផលិតផលឱសថដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៣៦ នៃច្បាប់នេះ

៥-រុក្ខជាតិ ឬសត្វដែលមិនមែនជាមីក្រូសរីរាង្គ និងដំណើរការកើតតាមលក្ខណៈជីវសាស្ត្រសំខាន់ៗ សម្រាប់ផលិតកម្មរុក្ខជាតិឬសត្វ

៦-ប្រភេទផ្សេងៗនៃពូជរុក្ខជាតិណាមួយ ។

មាត្រា ៥.-

តក្កកម្មដែលអាចទទួលប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មបាន លុះត្រាតែតក្កកម្មនោះ :

១-ថ្មី

២-មានជំហានរកឃើញថ្មី និង

៣-អាចយកទៅអនុវត្តបាននៅក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម ។

មាត្រា ៦.-

តក្កកម្មដែលអាចចាត់ទុកថាថ្មីបាន លុះត្រាតែតក្កកម្មនោះពុំទាន់មានអ្នកណាបានរកឃើញពីមុន ។

ការរកឃើញពីមុន គឺតក្កកម្មដែលសាធារណជន នៅកន្លែងណាមួយនៅលើពិភពលោកបានដឹងមុនកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីសំណុំលិខិតស្នើសុំ ឬកាលបរិច្ឆេទអាទិភាពនៃសំណុំលិខិតស្នើសុំនោះ តាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយ ដោយប្រើរូបភាពជាក់ស្តែង ឬដោយផ្ទាល់មាត់ តាមរយៈការប្រើប្រាស់តក្កកម្មនោះ ឬតាមរយៈមធ្យោបាយផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗទៀត ។

ក្នុងន័យនៃវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ មិនត្រូវចាត់ទុកថាជាការដឹងដល់សាធារណជន ចំពោះករណីដូចខាងក្រោម ៖

ក- ការដឹងដល់សាធារណជននូវតក្កកម្ម ដែលបានកើតឡើងក្នុងអំឡុងពេលដប់ពីរ(១២)ខែ មុនកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីសំណុំលិខិតស្នើសុំ ឬកាលបរិច្ឆេទអាទិភាពនៃសំណុំលិខិតស្នើសុំនោះ ។

ខ- ការធ្វើឱ្យលេចឮខ្លាញ់ព័ត៌មានស្តីអំពីតក្កកម្ម តាមរយៈអ្នកដាក់ពាក្យសុំ តាមរយៈអ្នកស្នងរបស់បុព្វជន ឬតាមរយៈការរំលោភរបស់ភាគីទីបីទៅលើអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬអ្នកស្នងរបស់បុព្វជន ដែលបណ្តាលឱ្យលេចឮខ្លាញ់ព័ត៌មាននេះ ។

មាត្រា ៧.-

ដោយពិនិត្យទៅលើការរកឃើញពីមុន ផ្អែកតាមសំណុំលិខិតស្នើសុំដែលអះអាងអំពីតក្កកម្មនោះ និងដូចដែលបានចែងនៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៦ នៃច្បាប់នេះ តក្កកម្ម ត្រូវចាត់ទុកថាមានជំហានរកឃើញថ្មី ប្រសិនបើតក្កកម្មនោះមិនអាចឱ្យបុគ្គលណាដែលមានកម្រិតធម្មតាក្នុងជំនាញយល់ដឹងបាន ។

មាត្រា ៨.-

តក្កកម្មមួយត្រូវចាត់ទុកថាអាចអនុវត្តបាននៅក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម ប្រសិន

សិនបើតក្កកម្មនោះអាចត្រូវផលិត ឬត្រូវប្រើប្រាស់នៅក្នុងប្រភេទណាមួយនៃឧស្សាហកម្មបាន ។

មាត្រា ៩.-

តក្កកម្មណាដែលការធ្វើអាជីវកម្មពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

- ផ្ទុយនឹងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬសីលធម៌
- មិនការពារជីវិត ឬសុខភាពរបស់មនុស្ស សត្វ ឬរុក្ខជាតិ
- ធ្វើឱ្យខូចបរិស្ថានធូន់ធូរ ឬ
- ត្រូវបានច្បាប់ហាមឃាត់

មិនត្រូវផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មឱ្យទេ ។

ផ្នែកទី ២

**សិទ្ធិជាម្ចាស់នៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម
និងការដាក់ឈ្មោះតក្កកម្ម**

មាត្រា ១០.-

សិទ្ធិជាម្ចាស់នៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម គឺជាកម្មសិទ្ធិរបស់តក្កករ ។

មាត្រា ១១.-

ប្រសិនបើមានបុគ្គលពីរនាក់ ឬច្រើននាក់រួមគ្នាបង្កើតបានតក្កកម្មមួយ សិទ្ធិជាម្ចាស់នៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនេះ ត្រូវតែជាកម្មសិទ្ធិរួមគ្នានៃបុគ្គលទាំងឡាយនោះ ។

មាត្រា ១២.-

ប្រសិនបើមានបុគ្គលពីរនាក់ឬច្រើននាក់ បានរកឃើញដោយឡែកៗពីគ្នានូវតក្កកម្មមួយដូចគ្នា បុគ្គលណាបានដាក់សំណុំលិខិតស្នើសុំដែលមានកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីមុនគេបង្អស់ ឬមានកាលបរិច្ឆេទអាទិភាពមុនគេបង្អស់ ហើយបានប្រកាស

សុពលភាពនៃកាលបរិច្ឆេទអាទិភាពនោះ ត្រូវទទួលសិទ្ធិជាម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រ តក្កកម្ម ប្រសិនបើសំណុំលិខិតស្នើសុំខាងលើមិនត្រូវដកយកទៅវិញ ឬបោះបង់ចោល ឬក៏ត្រូវបដិសេធ ។

មាត្រា ១៣.-

សិទ្ធិជាម្ចាស់នៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម អាចប្រគល់ឬផ្ទេរទៅឱ្យបុគ្គលដទៃ ដើម្បីស្នងជំនួសបាន ។

មាត្រា ១៤.-

តក្កកម្មមួយដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងការប្រតិបត្តិទៅតាមកិច្ចសន្យាជួលធ្វើការ ងារ សិទ្ធិជាម្ចាស់នៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មត្រូវតែជាកម្មសិទ្ធិរបស់និយោជក ប្រសិនបើនៅក្នុងកិច្ចសន្យានោះ ពុំមានប្រការអ្វីចែងផ្ទុយអំពីនេះ ។

មាត្រា ១៥.-

តក្កករត្រូវតែដាក់ឈ្មោះរបស់ខ្លួននៅក្នុងប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម លើកលែង តែតក្កករនោះ បានចុះហត្ថលេខាលើសេចក្តីប្រកាសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពិសេសមួយ ធ្វើជូនមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីដោយបញ្ជាក់ថា ខ្លួនពុំមានបំណងឱ្យដាក់ឈ្មោះរបស់ខ្លួន ឡើយ ទើបនៅលើប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនោះមិនត្រូវដាក់ឈ្មោះតក្កករ ។ ការ សន្យា ឬការទទួលរ៉ាប់រងណាមួយរបស់តក្កករដោយផ្ទាល់មាត់ធ្វើឡើងចំពោះបុគ្គល ណាម្នាក់ ដែលថាខ្លួននឹងធ្វើតាមសេចក្តីប្រកាសខាងលើ នឹងពុំមានប្រសិទ្ធភាពស្រប ច្បាប់ឡើយ ។

ផ្នែកទី ៣

សំណុំលិខិតស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម

មាត្រា ១៦.-

សំណុំលិខិតស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មត្រូវដាក់ជូនទៅក្រសួងទទួលបន្ទុក ឧស្សាហកម្មដែលក្នុងនោះត្រូវរួមមាន ពាក្យសុំ សេចក្តីអធិប្បាយអំពីតក្កកម្ម សេចក្តី

អះអាង គំនូសបង្ហាញប្រសិនបើចាំបាច់និងខ្លឹមសារសង្ខេប ។ ការដាក់សំណុំលិខិត
ស្នើសុំត្រូវតែមានការបង់កម្រៃតាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៣០ នៃច្បាប់
នេះ ។

មាត្រា ១៧.-

ពាក្យសុំត្រូវមានបញ្ជាក់អំពីអ្វីដែលអាចឈានទៅដល់ការផ្តល់ប្រកាស-
នីយបត្រតក្កកម្មបាន ដូចជានាម និងទិន្នន័យផ្សេងៗ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកដាក់
ពាក្យសុំតក្កករ និងភ្នាក់ងារតំណាងប្រសិនបើមាន និងចំណងជើងនៃតក្កកម្មនោះ ។

ក្នុងករណីអ្នកដាក់ពាក្យសុំមិនមែនជាតក្កករទេនោះ ពាក្យសុំត្រូវតែភ្ជាប់មក
ជាមួយនូវឯកសារបញ្ជាក់អំពីសិទ្ធិរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ចំពោះប្រកាសនីយបត្រ-
តក្កកម្មនោះ ។

មាត្រា ១៨.-

សេចក្តីអធិប្បាយត្រូវលើកបង្ហាញអំពីតក្កកម្មក្នុងលក្ខណៈច្បាស់លាស់និង
ពេញលេញ ដើម្បីឱ្យបុគ្គលដែលមានកម្រិតជំនាញធម្មតាក្នុងជំនាញអាចអនុវត្តបាន
នូវតក្កកម្មនោះ ។ ដោយឡែកសេចក្តីអធិប្បាយនោះ ត្រូវចង្អុលបង្ហាញឱ្យដឹងនូវវិធី
ដែលល្អជាងគេ ដើម្បីអនុវត្តតាមបាននូវតក្កកម្មខាងលើ នៅពេលចុះកាលបរិច្ឆេទសុំ
ចុះបញ្ជី ឬនៅពេលចុះកាលបរិច្ឆេទអាទិភាពនៃសំណុំលិខិតស្នើសុំក្នុងករណីអាទិភាព
ត្រូវបានអះអាង ។

មាត្រា ១៩.-

សេចក្តីអះអាងត្រូវតែកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ អំពីចំណុចដែលសុំឱ្យមាន
ការការពារ ។ សេចក្តីអធិប្បាយនិងគំនូសបង្ហាញអាចត្រូវយកទៅប្រើប្រាស់បាន
សម្រាប់ធ្វើការបកស្រាយសេចក្តីអះអាងនោះ ។

សេចក្តីអះអាងត្រូវតែច្បាស់លាស់ និងសង្ខេប ។ សេចក្តីអះអាងនោះត្រូវ
តែផ្អែកទាំងស្រុងលើសេចក្តីអធិប្បាយ ។

មាត្រា ២០.-

គំនូសបង្ហាញចាំបាច់ត្រូវតែមាន ដើម្បីយកមកបកស្រាយពន្យល់អំពីតក្កកម្មនោះ ។

មាត្រា ២១.-

ខ្លឹមសារសង្ខេបត្រូវបកស្រាយត្រឹមតែគោលបំណងនៃព័ត៌មានបច្ចេកទេសប៉ុណ្ណោះ មិនត្រូវបកស្រាយអំពីវិសាលភាពនៃការការពារឡើយ ។

មាត្រា ២២.-

អ្នកដាក់ពាក្យសុំអាចដកសំណុំលិខិតស្នើសុំទៅវិញនៅពេលណាក៏បាន ក្នុងករណីដែលសំណុំលិខិតស្នើសុំនោះស្ថិតក្នុងរយៈពេលព្យួរទុកសម្រាប់ពិនិត្យ ដើម្បីផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ។

ផ្នែកទី ៤

ការអនុម័តព្យួរតែមួយនៃតក្កកម្ម

ការកែតម្រូវនិងការបំបែកសំណុំលិខិតស្នើសុំ

មាត្រា ២៣.-

សំណុំលិខិតស្នើសុំត្រូវពាក់ព័ន្ធនឹងតក្កកម្មតែមួយគត់ ឬតក្កកម្មមួយក្រុមដែលទាក់ទងគ្នាបង្កើតបានជាទស្សនៈរួមមួយនៃតក្កកម្មនោះ ។

មាត្រា ២៤.-

មុនពេលផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម អ្នកដាក់ពាក្យសុំអាចកែតម្រូវសំណុំលិខិតស្នើសុំរបស់ខ្លួនបាន ប៉ុន្តែការកែតម្រូវនោះមិនត្រូវបន្ថែមអ្វីឱ្យលើសពីខ្លឹមសារដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងសំណុំលិខិតស្នើសុំពីដំបូងឡើយ ។

មាត្រា ២៥.-

មុនពេលផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម អ្នកដាក់ពាក្យសុំ អាចសុំបំបែកសំណុំ

លិខិតស្នើសុំជាពីរ ឬច្រើនបានដែលហៅថាសំណុំលិខិតស្នើសុំបំបែក ។ ប៉ុន្តែសំណុំលិខិតស្នើសុំបំបែកនោះ មិនត្រូវបន្ថែមអ្វីឱ្យលើសពីខ្លឹមសារ ដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងសំណុំលិខិតស្នើសុំដំបូងឡើយ ។

សំណុំលិខិតស្នើសុំបំបែកនីមួយៗ ត្រូវទទួលបានកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជី និងកាលបរិច្ឆេទអាទិភាព ដូចសំណុំលិខិតស្នើសុំដំបូងដែរ ។

មាត្រា ២៦.-

ក្នុងករណីដែលប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមួយ ត្រូវផ្តល់រួចហើយទៅតាមសំណុំលិខិតស្នើសុំដែលមិនបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការរួមបញ្ចូលតែមួយនៃតក្កកម្មដូចបានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២៣ នៃច្បាប់នេះ មិនត្រូវចាត់ទុកជាមូលហេតុនៃអសុពលភាពរបស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនោះបានឡើយ ។

**ផ្នែកទី ៥
សិទ្ធិអាទិភាព**

មាត្រា ២៧.-

យោងតាមអនុសញ្ញាទីក្រុងប៉ារីស សំណុំលិខិតស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មអាចអមដោយសេចក្តីប្រកាសមួយដែលអះអាងអំពីអាទិភាពនៃសំណុំលិខិតស្នើសុំដែលបានសុំចុះបញ្ជីមុនគេដោយអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬដោយអ្នកស្នងជំនួសឱ្យបុព្វជនរបស់គេនៅក្នុងប្រទេសមួយ ឬច្រើននៅក្នុងតំបន់ ឬនៅអន្តរជាតិ ដែលប្រទេសទាំងនោះជាសមាជិកអនុសញ្ញាខាងលើ ឬដែលជាសមាជិកនៃអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ។

មាត្រា ២៨.-

ក្នុងករណីដែលសំណុំលិខិតស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមានអមដោយសេចក្តីប្រកាស ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២៧ នៃច្បាប់នេះ អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវផ្តល់ដល់មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីតាមពេលវេលាកំណត់នូវឯកសារចម្លងនៃសំណុំលិខិតស្នើ

សុំដែលបានដាក់មុនគេ និងត្រូវមានការបញ្ជាក់ថាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម ដោយ ការិយាល័យដែលបានទទួលសំណុំលិខិតស្នើសុំនោះ ។

មាត្រា ២៩.-

អានុភាពនៃសេចក្តីប្រកាសខាងលើ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២៧ នៃ ច្បាប់នេះ ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងអនុសញ្ញាទីក្រុងប៉ារីស ។

ប្រសិនបើមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីពិនិត្យឃើញថា លក្ខខណ្ឌតម្រូវនៅក្រោមផ្នែក ទី ៥ នៃជំពូកទី ២ នៃច្បាប់នេះ និងបទបញ្ជាទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផ្នែកនេះ មិនបានបំពេញត្រឹមត្រូវទេនោះ សេចក្តីប្រកាសអមខាងលើត្រូវចាត់ទុកថាមិនបាន ធ្វើឡើយ ។

ផ្នែកទី ៦

ព័ត៌មានស្តីអំពីសំណុំលិខិតស្នើសុំនៅឯបរទេស

និងប្រកាសនិយមត្រកកម្មបរទេស

មាត្រា ៣០.-

នៅពេលមានសំណើពីមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជី អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវតែផ្តល់ជូន មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីនូវកាលបរិច្ឆេទនិងលេខនៃសំណុំលិខិតស្នើសុំទាំងឡាយដែលខ្លួន បានដាក់នៅឯបរទេស ដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងតក្កកម្មដូចគ្នា ឬស្ទើរតែដូចគ្នា ដូចបានអះអាងនៅក្នុងសំណុំលិខិតស្នើសុំដែលបានដាក់នៅក្រសួងទទួលបន្ទុក ឧស្សាហកម្ម ។

មាត្រា ៣១.-

យោងតាមមាត្រា ៣០ នៃច្បាប់នេះ នៅពេលមានសំណើពីមន្ត្រីកាន់កាប់ បញ្ជី អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវតែផ្តល់ជូនមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជី នូវឯកសារដែលពាក់ព័ន្ធ ទៅនឹងសំណុំលិខិតស្នើសុំនៅឯបរទេស ដែលបានដាក់នៅប្រទេសណាមួយ ឬច្រើន ដូចខាងក្រោម :

ក- ឯកសារចម្លងនៃលិខិតឆ្លងឆ្នើយ ដែលពាក់ព័ន្ធនៅនឹងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ ឬលទ្ធផលនៃការពិនិត្យសំណុំលិខិតស្នើសុំនៅឯបរទេស ដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំបានទទួល ។

ខ- ឯកសារចម្លងនៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ដែលបរទេសបានផ្តល់ជូនតាមការដាក់សំណុំលិខិតស្នើសុំនៅឯបរទេស ។

គ- ឯកសារចម្លងនៃសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយដែលបដិសេធ មិនទទួលសំណុំលិខិតស្នើសុំនៅឯបរទេស ឬបដិសេធមិនផ្តល់ជូននូវប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម តាមសំណើនៃសំណុំលិខិតស្នើសុំនោះ ។

យោងតាមវាក្យខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ នៅពេលមានសំណើពីមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជី អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវផ្តល់នូវឯកសារចម្លងនៃសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយស្តីអំពីអសុពលភាពនៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មដែលបានផ្តល់ជូន ផ្អែកតាមការដាក់សំណុំលិខិតស្នើសុំនៅឯបរទេស ។

មាត្រា ៣២.-

ក្នុងករណីនាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជីដែលបានបង្កើតឡើងតាមមាត្រា ១១៧ នៃច្បាប់នេះ អនុវត្តតួនាទីជាការិយាល័យជ្រើសតាំង ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៨៣ នៃច្បាប់នេះ ចំណុច **ក** និងចំណុច **គ** របស់វាក្យខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣១ នៃច្បាប់នេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តទេ អំពីព័ត៌មានទាក់ទងទៅនឹងការពិនិត្យរបស់ការិយាល័យជ្រើសតាំងផ្សេងៗទៀត លើសំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិដែលនោះ ។

ផ្នែកទី ៧

កាលបរិច្ឆេទនៃការសុំចុះបញ្ជី និងការពិនិត្យ

មាត្រា ៣៣.-

មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជី ត្រូវទទួលស្គាល់កាលបរិច្ឆេទនៃការទទួលសំណុំលិខិតស្នើសុំថាជាកាលបរិច្ឆេទនៃការសុំចុះបញ្ជីសំណុំលិខិតស្នើសុំបាន លុះត្រាតែនៅពេល

ដែលទទួលនោះ សំណុំលិខិតមានអមដោយឯកសារត្រឹមត្រូវដូចខាងក្រោម :

១-ការបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់លាស់ ឬគ្រប់គ្រាន់ អំពីបំណងនៃការសុំផ្តល់
ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម

២-ការបញ្ជាក់អំពីអត្តសញ្ញាណនៃអ្នកស្នើសុំ

៣-ផ្នែកមួយនៃសំណុំលិខិតស្នើសុំ ដែលនៅលើផ្នែកនោះ មានបញ្ជាក់
នូវសេចក្តីអធិប្បាយរបស់តក្កកម្ម ។

នៅពេលបានទទួលសំណុំលិខិតស្នើសុំ ប្រសិនបើមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីពិនិត្យ
ឃើញថាសំណុំលិខិតស្នើសុំនោះមិនបានបំពេញត្រឹមត្រូវទៅតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់
វាក្យខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះទេ មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវស្នើឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំធ្វើការ
កែតម្រូវទៅតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនោះ និងកត់ត្រាកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីសំណុំលិខិត
ស្នើសុំទៅតាមកាលបរិច្ឆេទដែលបានទទួលការកែតម្រូវ ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើសំណុំលិខិត
ស្នើសុំមិនបានកែតម្រូវទៅតាមការណែនាំទេ សំណុំលិខិតស្នើសុំនោះ ត្រូវបានចាត់ទុក
ថាដូចជាមិនបានសុំចុះបញ្ជីឡើយ ។

មាត្រា ៣៤.-

ក្នុងករណីដែលសំណុំលិខិតស្នើសុំបានយោងទៅគំនូសបង្ហាញ ហើយអ្នក
ដាក់ពាក្យសុំមិនបានភ្ជាប់មកជាមួយទេ មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំផ្តល់
នូវគំនូសបង្ហាញដែលមិនបានភ្ជាប់មកជាមួយនោះ ។ ប្រសិនបើអ្នកដាក់ពាក្យសុំបាន
អនុវត្តតាមការណែនាំរួចហើយ មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវកត់ត្រាកាលបរិច្ឆេទនៃការ
សុំចុះបញ្ជីសំណុំលិខិតស្នើសុំ ទៅតាមកាលបរិច្ឆេទទទួលគំនូសបង្ហាញដែលពីមុនមក
អ្នកដាក់ពាក្យសុំមិនបានភ្ជាប់ជាមួយ ។ បើមិនដូច្នោះទេ មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវកត់
ត្រាកាលបរិច្ឆេទនៃការសុំចុះបញ្ជីសំណុំលិខិតស្នើសុំទៅតាមកាលបរិច្ឆេទទទួលសំណុំ
លិខិតស្នើសុំ ហើយត្រូវចាត់ទុកសំណុំលិខិតស្នើសុំនោះថាពុំមានគំនូសបង្ហាញឡើយ។

មាត្រា ៣៥.-

បន្ទាប់ពីបានយល់ព្រមលើកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជី មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវពិនិត្យមើលសំណុំលិខិតស្នើសុំនោះឱ្យបំពេញត្រឹមត្រូវទៅតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ ដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៦ និងមាត្រា ១៧ នៃច្បាប់នេះ និងលក្ខខណ្ឌតម្រូវនានាដែលបានកំណត់ជាបទបញ្ជាចាំបាច់នៃច្បាប់នេះ ។ ក្នុងករណីដែលសំណុំលិខិតស្នើសុំនិងប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមានទំនាក់ទំនងនឹងបរទេស មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវពិនិត្យមើលឱ្យគ្រប់គ្រាន់បន្ថែមទៀតអំពីព័ត៌មាននៃលក្ខខណ្ឌតម្រូវ ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៣០ មាត្រា ៣១ និងមាត្រា ៣២ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៣៦.-

ក្នុងករណីមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីពិនិត្យឃើញថា សំណុំលិខិតស្នើសុំបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវដូចបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ៣៥ នៃច្បាប់នេះរួចហើយ មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវពិនិត្យបន្តទៀតនូវលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលបានកំណត់នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ និងទី ៣ នៃមាត្រា ៣ លក្ខខណ្ឌតម្រូវនៅក្នុងមាត្រា ៤ ដល់មាត្រា ៩ មាត្រា ១៨ ដល់មាត្រា ២០ មាត្រា ២៣ ដល់មាត្រា ២៦ នៃច្បាប់នេះ និងបទបញ្ជាទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៣៧.-

យោងតាមមាត្រា ៣៦ នៃច្បាប់នេះ មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវពិនិត្យបន្ថែមនូវចំណុចដូចខាងក្រោមនេះ :

- ១-លទ្ធផលនៃរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវរបស់អន្តរជាតិ និងលទ្ធផលរបាយការណ៍ពិនិត្យជំហានដំបូងរបស់អន្តរជាតិ ដែលធ្វើឡើងតាមសន្និសីទសហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មរបស់សំណុំលិខិតស្នើសុំ
- ២-របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវ និងរបាយការណ៍ពិនិត្យ ដែលបានចែងនៅក្នុងចំណុច ក របស់វាក្យខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣១ ឬសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ

ដែលបានចែងនៅក្នុងចំណុច គ របស់វាក្យខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣១ នៃច្បាប់នេះស្តីអំពីការបដិសេធផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ចំពោះសំណុំលិខិតស្នើសុំនៅឯបរទេស ៣-របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវ និងរបាយការណ៍ពិនិត្យ ដែលបានធ្វើឡើងដោយស្ថាប័នស្រាវជ្រាវនិងពិនិត្យនៅក្រៅប្រទេស តាមសំណើរបស់មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជី ។

ផ្នែកទី ៨

**ការផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម
និងការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម**

មាត្រា ៣៨.-

ក្នុងករណីដែលមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីពិនិត្យឃើញថាលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៣៥ និងមាត្រា ៣៦ នៃច្បាប់នេះត្រូវបំពេញរួចហើយនោះ មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវដំណើរការផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មជូនអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ។ បើមិនដូច្នោះទេ មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវបដិសេធសំណុំលិខិតស្នើសុំនិងជូនដំណឹងទៅអ្នកដាក់ពាក្យសុំអំពីសេចក្តីសម្រេចនេះ ។

មាត្រា ៣៩.-

នៅពេលផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវ :

- ១- ចុះផ្សាយសេចក្តីបញ្ជាក់អំពីការផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម
- ២- ចេញលិខិតបញ្ជាក់អំពីការផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមួយច្បាប់ និងប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មចម្លងមួយច្បាប់ ជូនដល់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ
- ៣- កត់ត្រាប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនៅក្នុងបញ្ជី
- ៤- ច្បាប់ចម្លងនៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មត្រូវមានសម្រាប់សាធារណជនជាវតាមតម្លៃដែលបានកំណត់ ។

មាត្រា ៤០.-

នៅពេលមានសំណើពីម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មដែលបានផ្តល់ជូនរួចហើយ មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីអាចធ្វើការកែសម្រួលបាននៅក្នុងអត្ថបទឬគំនូសបង្ហាញរបស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនោះ ដើម្បីកំណត់ទំហំនៃការការពារដែលផ្តល់ដោយប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ឱ្យតែការកែសម្រួលនោះមិនមានឥទ្ធិពលនាំឱ្យប្រែប្រួលលើសពីខ្លឹមសារ ដូចបានចែងនៅក្នុងសំណុំលិខិតស្នើសុំពីដំបូងដែលសម្រាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋានឈានទៅដល់ការផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនោះ ។

ផ្នែកទី ៩

សិទ្ធិដែលបានប្រគល់តាមរយៈប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម

មាត្រា ៤១.-

ការធ្វើអាជីវកម្ម នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាតក្កកម្មដែលបានទទួលប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មរួចហើយដោយបុគ្គលដទៃទៀត ចាំបាច់ត្រូវតែមានការយល់ព្រមពីម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនោះ ។

មាត្រា ៤២.-

ក្នុងន័យនៃច្បាប់នេះ ការធ្វើអាជីវកម្មនៃតក្កកម្មដែលបានទទួលប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មរួចហើយ គឺមានន័យថា ជាសកម្មភាពណាមួយនៃសកម្មភាពទាំងឡាយខាងក្រោមនេះ :

១- ចំពោះផលិតផលមួយ ដែលបានផ្តល់ជូននូវប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មរួចហើយ ការធ្វើអាជីវកម្មគឺជា :

ក- ការផលិត ការនាំចូល ការផ្គត់ផ្គង់សម្រាប់ការលក់ និងការប្រើប្រាស់ផលិតផលនោះ

ខ- ការស្តុកទុកផលិតផលនោះ ក្នុងគោលបំណងផ្គត់ផ្គង់សម្រាប់លក់ ឬប្រើប្រាស់

២- ចំពោះដំណើរការផលិតកម្មមួយ ដែលបានផ្តល់ជូននូវប្រកាសនីយ-
បត្រតក្កកម្មរួចហើយ ការធ្វើអាជីវកម្មគឺជា :

ក- ការប្រើប្រាស់ដំណើរការផលិតកម្មនោះ

ខ- ការធ្វើសកម្មភាពណាមួយនៃសកម្មភាពទាំងឡាយ ដូចមាន
ចែងក្នុងចំណុច **ក** និងចំណុច **ខ** នៃចំណុចទី ១ នៃមាត្រានេះ លើផលិតផលដែល
ទទួលបានដោយផ្ទាល់ពីមធ្យោបាយនៃដំណើរការផលិតកម្មនោះ ។

មាត្រា ៤៣.-

លើកលែងតែមាត្រា ៤៤ និងមាត្រា ៤៧ ដល់មាត្រា ៥៥ នៃច្បាប់នេះ
ម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមានសិទ្ធិប្តឹងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ចំពោះបុគ្គល
ណាដែលរំលោភលើប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មរបស់ខ្លួន តាមរយៈការអនុវត្តន៍ សកម្ម-
ភាពណាមួយ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤២ នៃច្បាប់នេះ ដោយគ្មានការយល់ព្រមពី
ម្ចាស់ ឬមានសិទ្ធិប្តឹងចំពោះបុគ្គលណាដែលអនុវត្តសកម្មភាពទាំងឡាយដែលអាចនឹង
បណ្តាលឱ្យមានការរំលោភដូចគ្នានេះកើតឡើង ។

មាត្រា ៤៤.-

សិទ្ធិដែលបានប្រគល់តាមរយៈប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមិនអនុវត្តចំពោះ :

ក- សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងសម្ភារៈ ដែលបានដាក់តាំងនៅលើទីផ្សារ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬនៅលើទីផ្សារក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយម្ចាស់
ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ឬដោយមានការយល់ព្រមពីម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម

ខ- ការប្រើប្រាស់សម្ភារៈនៅលើអាកាសយាន យានយន្តផ្លូវគោក ឬ
នាវារបស់ប្រទេសដទៃ ដែលចូលចតជាបណ្តោះអាសន្ន ឬចូលចតដោយឧបទ្វីបហេតុ
ក្នុងដែនអាកាស ដែនគោក ឬដែនទឹកនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

គ- សកម្មភាពដែលធ្វើត្រឹមតែក្នុងគោលបំណងពិសោធន៍ ដែលទាក់ទង
ទៅនឹងតក្កកម្មដែលបានផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មរួចហើយ

២៥ - សកម្មភាពដែលប្រព្រឹត្តក្នុងគោលបំណងល្អ ដោយបុគ្គលណាម្នាក់ ដោយប្រើប្រាស់តក្កកម្ម ឬក៏ធ្វើការរៀបចំឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនិងហ្មត់ចត់នូវតក្កកម្ម នោះ មុនកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីសំណុំលិខិតស្នើសុំ ឬមុនកាលបរិច្ឆេទអាទិភាពនៃ សំណុំលិខិតស្នើសុំ ដែលបានអះអាងក្នុងករណីដែលប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មបានផ្តល់ រួចហើយ និងបានផ្តល់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

យោងតាមចំណុច **២៥** របស់វាក្យខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ សិទ្ធិរបស់អ្នកប្រើ ប្រាស់មុន អាចផ្ទេរបានជាមួយតែសហគ្រាស ឬក្រុមហ៊ុន ឬមួយផ្នែកនៃសហគ្រាស ឬក្រុមហ៊ុនដែលបានប្រើប្រាស់ ឬបានរៀបចំការប្រើប្រាស់តក្កកម្ម នោះរួចហើយ ។

ផ្នែកទី ១០

រយៈពេលនៃការការពារ និងការបង់កម្រៃប្រចាំឆ្នាំ

មាត្រា ៤៥.-

ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម មានសុពលភាពរយៈពេលម្ភៃ (២០)ឆ្នាំ គិតចាប់ ពីកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជី នៃការស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម លុះត្រាតែបានបំពេញ តាមលក្ខខណ្ឌដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៦ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៤៦.-

ការបង់កម្រៃប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវបង់ជាមុនជូនមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីសម្រាប់រយៈពេល មួយ(១)ឆ្នាំម្តង។ ដោយគិតចាប់ពីពេលមួយ(១)ឆ្នាំ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជី សំណុំលិខិតស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ដើម្បីរក្សាសុពលភាពនៃប្រកាសនីយបត្រ តក្កកម្ម ឬសំណុំលិខិតស្នើសុំនៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនោះ ។ ការយឺតយ៉ាវក្នុង ការបង់កម្រៃប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវបានអនុញ្ញាតយ៉ាងយូរព្រំមួយ(៦)ខែ ដោយមានការបង់ កម្រៃបន្ថែមលើការយឺតយ៉ាវនេះ តាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៣០ នៃ ច្បាប់នេះ ។ ប្រសិនបើមិនបានបង់កម្រៃប្រចាំឆ្នាំ ទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែង

នៅក្នុងមាត្រានេះ សំណុំលិខិតស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម នឹងត្រូវចាត់ទុកថាបាន ដកយកទៅវិញ ឬប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មត្រូវអស់សុពលភាព ។

ផ្នែកទី ១១

ការធ្វើអាជីវកម្មដោយរដ្ឋាភិបាល

ឬដោយបុគ្គលដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតពីរដ្ឋាភិបាល

មាត្រា ៤៧.-

រដ្ឋមន្ត្រីអាចសម្រេចជ្រើសរើសឱ្យអង្គភាពរដ្ឋ ឬតតិយជន ធ្វើអាជីវកម្មលើ តក្កកម្មបាន ទោះជាគ្មានការយល់ព្រមពីម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មក៏ដោយ ចំពោះ ករណីដូចខាងក្រោម ៖

១-មានសេចក្តីតម្រូវចាំបាច់ ដើម្បីបម្រើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ជា ពិសេសផ្នែកសន្តិសុខជាតិ អាហារូបត្ថម្ភ សុខាភិបាល ឬដើម្បីអភិវឌ្ឍវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ជាតិសំខាន់ៗផ្សេងទៀត ឬ

២-តុលាការមានសមត្ថកិច្ចបានវិនិច្ឆ័យថា របៀបធ្វើអាជីវកម្មដោយ ម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ឬដោយអ្នកទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណ មានលក្ខណៈប្រឆាំង នឹងការប្រកួតប្រជែង ។

ការធ្វើអាជីវកម្មលើតក្កកម្មនោះ ត្រូវអនុវត្តតាមវត្ថុបំណងដែលបានអនុញ្ញាត និងត្រូវបង់ប្រាក់សំណងសមស្របជូនម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ដោយគិតដល់ តម្លៃសេដ្ឋកិច្ច ដូចបានកំណត់នៅក្នុងសេចក្តីអនុញ្ញាតរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ។

រដ្ឋមន្ត្រីត្រូវធ្វើការសម្រេច បន្ទាប់ពីបានស្តាប់យោបល់របស់ម្ចាស់ប្រកាស នីយបត្រតក្កកម្ម និងបុគ្គលទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងរឿងនេះ ។

មាត្រា ៤៨.-

ផ្អែកតាមសំណើរបស់ម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម របស់អង្គភាពរដ្ឋ ឬ របស់តតិយជន ដែលអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មលើតក្កកម្ម ដែលបានទទួលប្រកាស

នីយបត្រតក្កកម្ម ចហើយ រដ្ឋមន្ត្រីអាចធ្វើការផ្លាស់ប្តូរលក្ខខណ្ឌនៃសេចក្តីសម្រេច ដែលអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មលើតក្កកម្មខាងលើបាន ក្នុងកម្រិតដែលការផ្លាស់ប្តូរ នោះ សមស្របតាមសភាពការណ៍ជាក់ស្តែង បន្ទាប់ពីបានស្តាប់យោបល់របស់ភាគី ណាមួយ ឬភាគីទាំងពីរ ។

មាត្រា ៤៩.-

ផ្អែកតាមសំណើរបស់ម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម និងក្រោយពីបានស្តាប់ យោបល់របស់ភាគីណាមួយ ឬភាគីទាំងពីរ រដ្ឋមន្ត្រីអាចបញ្ចប់សេចក្តីអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើ អាជីវកម្មនោះបាន ក្នុងករណីដែលអង្គការពរដ្ឋ ឬតតិយជនដែលបានជ្រើសរើសដោយ រដ្ឋមន្ត្រី មិនបានបំពេញលក្ខខណ្ឌនៃសេចក្តីសម្រេច ឬថាករណីនៃចំណុចទី ១ និង ចំណុចទី ២ ដូចបានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤៧ នៃច្បាប់នេះ លែងកើត មានទៀតហើយ ។

ថ្វីបើមានចែងនៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះក៏ដោយ ក៏រដ្ឋមន្ត្រីមិនត្រូវ បញ្ចប់សេចក្តីអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មនេះដែរ ប្រសិនបើពិនិត្យឃើញថា តម្រូវការ សម្រាប់ការការពារផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់អង្គការពរដ្ឋ ឬតតិយជនដែលបាន ជ្រើសរើសដោយរដ្ឋមន្ត្រី ត្រឹមត្រូវទៅតាមខ្លឹមសារដែលមានចែងក្នុងសេចក្តីសម្រេច ។

មាត្រា ៥០.-

តតិយជនដែលត្រូវជ្រើសរើសដោយរដ្ឋមន្ត្រីឱ្យធ្វើអាជីវកម្ម អាចផ្ទេរសិទ្ធិធ្វើ អាជីវកម្មបានជាមួយតែសហគ្រាស ឬក្រុមហ៊ុន ឬមួយផ្នែកនៃសហគ្រាស ឬក្រុមហ៊ុន របស់តតិយជន ដែលកំពុងធ្វើអាជីវកម្មលើតក្កកម្មនោះ ។

មាត្រា ៥១.-

សេចក្តីអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មត្រូវមានជាចាំបាច់ :

- ១-ការចុះកិច្ចសន្យាអាជ្ញាប័ណ្ណ ដែលធ្វើឡើងដោយម្ចាស់ប្រកាសនីយ- បត្រតក្កកម្ម ឬការអនុវត្តន៍បន្តសិទ្ធិធ្វើអាជីវកម្ម ដោយម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម

ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤២ នៃច្បាប់នេះ

២- ការចេញអាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជា ដូចមានចែងក្នុងផ្នែកទី ១២ នៃជំពូកទី ២ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៥២.-

សំណើសុំសេចក្តីអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មពីរដ្ឋមន្ត្រី ត្រូវតែភ្ជាប់មកជាមួយនូវ ភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា ម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម បានទទួលសំណើសុំចុះកិច្ចសន្យា អាជ្ញាប័ណ្ណពីបុគ្គលដែលចង់បានសិទ្ធិធ្វើអាជីវកម្ម តែបុគ្គលនោះមិនអាចទទួលកិច្ច សន្យាអាជ្ញាប័ណ្ណនោះបាន លើបែបបទពាណិជ្ជកម្ម លក្ខខណ្ឌផ្សេងៗ និងពេលវេលា សមស្រប ។

វាក្យខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តទេ ក្នុងករណី :

ក- ប្រទេសជាតិមានភាពអាសន្ន ឬកាលៈទេសៈដទៃទៀត ដែល កើតឡើងជាបន្ទាន់បំផុត ។ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ រដ្ឋមន្ត្រីត្រូវជូនដំណឹងអំពី សេចក្តីសម្រេចនេះយ៉ាងឆាប់រហ័សដែលអាចធ្វើទៅបានដល់ម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រ តក្កកម្ម ។

ខ- ការប្រើប្រាស់ជាសាធារណៈ មិនមានលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម ។

គ- ការធ្វើអាជីវកម្ម មានលក្ខណៈប្រឆាំងនឹងការប្រកួតប្រជែង ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៤៧ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៥៣.-

ការធ្វើអាជីវកម្មលើតក្កកម្ម ដោយអង្គការរដ្ឋ ឬដោយតតិយជនដែលបាន ជ្រើសរើសដោយរដ្ឋមន្ត្រី គឺសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ឱ្យ បានបរិបូរណ៍ដល់ទីផ្សារក្នុងព្រះរាជា- ណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៥៤.-

ការផ្តល់ការអនុញ្ញាត ឱ្យអង្គការរដ្ឋ ឬតតិយជន ធ្វើអាជីវកម្មលើតក្កកម្ម

ក្នុងវិស័យបច្ចេកវិជ្ជាសីមីខុនដាក់ទំរ ដែលបានទទួលប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មរួចហើយ ហើយ គឺសម្រាប់តែការប្រើប្រាស់ជាសាធារណៈ ដែលមិនមានលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម តែប៉ុណ្ណោះ ។

ក្នុងករណី ដែលតុលាការមានសមត្ថកិច្ចបានវិនិច្ឆ័យថារបៀបធ្វើអាជីវកម្ម លើតក្កកម្មក្នុងវិស័យបច្ចេកវិជ្ជាសីមីខុនដាក់ទំរនោះដោយម្ចាស់ដើម ឬដោយអ្នកទទួល អាជ្ញាប័ណ្ណមានលក្ខណៈប្រឆាំងនឹងការប្រកួតប្រជែង រដ្ឋមន្ត្រីអាចចេញអាជ្ញាប័ណ្ណ បញ្ជាដើម្បីកែតម្រូវរបៀបធ្វើអាជីវកម្មនេះ ។

មាត្រា ៥៥.-

សេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋមន្ត្រី នៅក្នុងផ្នែកទី ១១ នៃជំពូកទី ២ នៃច្បាប់នេះ អាចជាកម្មវត្ថុសម្រាប់ប្តឹងតវ៉ាទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ចបាន ។

**ផ្នែកទី ១២
អាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជា**

មាត្រា ៥៦.-

នៅពេលដែលមានការស្នើសុំទៅរដ្ឋមន្ត្រី ក្រោយរយៈពេលបួន(៤)ឆ្នាំ គិត ពីកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីនៃការស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ឬបី(៣)ឆ្នាំ គិតពី កាលបរិច្ឆេទផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ដោយយកកាលបរិច្ឆេទមួយណាដែលផុត កំណត់ក្រោយគេ រដ្ឋមន្ត្រីអាចចេញអាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជាបាន ប្រសិនបើរដ្ឋមន្ត្រីពិនិត្យ ឃើញថា តក្កកម្មដែលបានផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មរួចហើយនោះ មិនត្រូវបាន ធ្វើអាជីវកម្ម ឬក៏ធ្វើអាជីវកម្មមិនពេញលេញ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ថ្វីបើមានចែងនៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះក៏ដោយ អាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជា មិនត្រូវបានចេញទេ ប្រសិនបើម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មបានបំភ្លឺជូនរដ្ឋមន្ត្រីនូវ កាលៈទេសៈសមស្របជាក់ស្តែង ដែលបង្ហាញភស្តុតាងត្រឹមត្រូវពីការមិនបានធ្វើអា- ជីវកម្ម ឬការធ្វើអាជីវកម្មមិនពេញលេញ ។

មាត្រា ៥៧.-

ការសម្រេចចេញអាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជាត្រូវមានចែងអំពី :

១-វិសាលភាព និងមុខងារនៃអាជ្ញាប័ណ្ណ

២-ពេលវេលាកំណត់ដែលអ្នកទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណ ត្រូវចាប់ផ្តើមធ្វើ
អាជីវកម្មលើតក្កកម្ម ដែលបានទទួលប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មរួចហើយ

៣-ចំនួនប្រាក់កម្រៃសមរម្យជូនទៅម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម និង
លក្ខខណ្ឌនៃការទូទាត់ ។

មាត្រា ៥៨.-

អ្នកទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជាមានសិទ្ធិធ្វើអាជីវកម្មលើតក្កកម្មដែលបានទទួល
ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មរួចហើយ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទៅតាមលក្ខខណ្ឌ
ដែលបានចែងនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចនៃការចេញអាជ្ញាប័ណ្ណនោះ ។ អ្នកទទួលអាជ្ញា-
ប័ណ្ណបញ្ជា ត្រូវចាប់ផ្តើមធ្វើអាជីវកម្មលើតក្កកម្មនោះ ទៅតាមពេលវេលាដែលបាន
កំណត់នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចខាងលើ និងត្រូវធ្វើអាជីវកម្មឱ្យបានពេញលេញលើ
តក្កកម្មនោះ ។

មាត្រា ៥៩.-

នៅពេលមានសំណើពីម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មក្រោយ រដ្ឋមន្ត្រីអាច
ចេញអាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជាដើម្បីបញ្ឈប់ការធ្វើអាជីវកម្មនៅក្នុងប្រទេសរំលោភលើ
ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមុន ក្នុងករណីតក្កកម្មដែលបានអះអាងនៅក្នុងប្រកាសនីយ-
បត្រតក្កកម្មក្រោយនោះ មានការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសជឿនលឿនដែលបានចាត់ទុក
ថាមានសារៈសំខាន់ចំពោះសេដ្ឋកិច្ច ធៀបទៅនឹងតក្កកម្មដែលបានអះអាងនៅក្នុង
ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមុន ។

មាត្រា ៦០.-

ក្នុងករណីដែលអាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជា ត្រូវបានចេញឱ្យដូចមានចែងនៅក្នុង

មាត្រា ៥៩ នៃច្បាប់នេះ នៅពេលមានសំណើ ពីម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមុន រដ្ឋមន្ត្រី ត្រូវចេញអាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជាមួយទៀតឱ្យប្រើប្រាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ក្រោយ ។

មាត្រា ៦១.-

ក្នុងករណីមានសំណើសុំអាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៩ និង មាត្រា ៦០ នោះ មាត្រា ៥៧ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តជាមួយនឹងលក្ខខណ្ឌ នៃកិច្ចព្រមព្រៀង ដោយមិនចាំបាច់បញ្ជាក់ពីពេលវេលាកំណត់ទេ ។

មាត្រា ៦២.-

ក្នុងករណីចេញអាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជា ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៩ នៃច្បាប់នេះ ការផ្ទេរសិទ្ធិធ្វើអាជីវកម្ម អាចធ្វើបានតែជាមួយនឹងប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មក្រោយតែ ប៉ុណ្ណោះ ឬក្នុងករណីចេញអាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជាដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៦០ នៃច្បាប់នេះ ការផ្ទេរសិទ្ធិធ្វើអាជីវកម្មអាចធ្វើបានតែជាមួយនឹងប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមុនតែ ប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ៦៣.-

ការស្នើសុំអាជ្ញាប័ណ្ណបញ្ជាត្រូវបង់កម្រៃតាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុង មាត្រា ១៣០ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៦៤.-

ខ្លឹមសារទាំងឡាយ ដែលមានចែងនៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤៧ ដល់ មាត្រា ៥៥ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តនៅក្នុងផ្នែកទី ១២ នៃជំពូកទី ២ នៃ ច្បាប់នេះ ។

ផ្នែកទី ១៣

មោឃភាព

មាត្រា ៦៥.-

បុគ្គលដែលមានការពាក់ព័ន្ធ អាចស្នើសុំទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ឱ្យទុកជាមោឃៈនូវប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មបាន ។

មាត្រា ៦៦.-

តុលាការមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈនូវប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មប្រសិនបើបុគ្គលដែលស្នើសុំនូវមោឃភាពនោះ បានបង្ហាញភស្តុតាងថាលក្ខខណ្ឌតម្រូវណាមួយនៃវាក្យខណ្ឌទី ២ និងទី ៣ នៃមាត្រា ៣ មាត្រា ៤ ដល់មាត្រា ៩ និងមាត្រា ១៨ ដល់មាត្រា ២០ នៃច្បាប់នេះ មិនត្រូវបានបំពេញគ្រប់គ្រាន់ ឬប្រសិនបើម្ចាស់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមិនមែនជាតក្កករ ឬមិនមែនជាអ្នកស្នងរបស់តក្កករ។

មាត្រា ៦៧.-

ចំពោះប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈ ឬសេចក្តីអះអាង ឬផ្នែកនៃសេចក្តីអះអាងដែលត្រូវចាត់ទុកថាមិនបានការ ត្រូវអស់សុពលភាពចាប់ពីថ្ងៃដែលផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមក ។

មាត្រា ៦៨.-

សេចក្តីសម្រេចជាស្ថាពររបស់តុលាការមានសមត្ថកិច្ចត្រូវបានជូនដំណឹងដល់មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជី ដើម្បីឱ្យមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីកត់ត្រា និងចុះផ្សាយសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការឱ្យបានឆាប់រហ័សតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

ជំពូកទី ៣

វិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍

ផ្នែកទី ១

វិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ដែលអាចការពារបាន

មាត្រា ៦៩.-

ក្នុងន័យនៃច្បាប់នេះ វិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ គឺជាវិញ្ញាបនបត្រដែលបានផ្តល់ដើម្បីការពារម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ។ ម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ គឺជាតក្កកម្មណាមួយដែលថ្មី និងអាចយកទៅអនុវត្តបានក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម និងដែលអាចជាផលិតផល ឬដំណើរការផលិតកម្ម ឬដែលអាចទាក់ទងទៅនឹងផលិតផល ឬដំណើរការផលិតកម្ម ។

ផ្នែកទី ២

ការអនុវត្តន៍បទប្បញ្ញត្តិ

ពាក់ព័ន្ធនឹងប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម

មាត្រា ៧០.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃជំពូកទី២នៃច្បាប់នេះត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះវិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ឬចំពោះសំណុំលិខិតស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ លើកលែងតែមាត្រា ៧១ ដល់មាត្រា ៧៤ នៃច្បាប់នេះ ។

ក្នុងករណីមានទំនាស់រវាងសិទ្ធិលើប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនិងសិទ្ធិលើវិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ដូចបានចែងនៅក្នុងផ្នែកទី ២ នៃជំពូកទី ២ នៃច្បាប់នេះ បទប្បញ្ញត្តិចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌខាងលើត្រូវយកមកអនុវត្ត ដោយគ្រាន់តែជំនួសពាក្យប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ដោយពាក្យប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មវិញ ឬពាក្យវិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ។

ផ្នែកទី ៣

បទប្បញ្ញត្តិពិសេស

ពាក់ព័ន្ធនឹងវិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍

មាត្រា ៧១.-

មាត្រា ៥ និងមាត្រា ៧ នៃច្បាប់នេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តទេ ក្នុងករណី ដែលតក្កកម្មត្រូវបានស្នើសុំផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ។

មាត្រា ៧២.-

មាត្រា ៣៦ និងមាត្រា ៤៥ នៃច្បាប់នេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តទេ ចំពោះ សំណុំលិខិតស្នើសុំផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ។

មាត្រា ៧៣.-

វិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ មានសុពលភាពរយៈពេលប្រាំពីរ (៧) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ដោយមិនមានការផ្តល់ជាថ្មីឡើងវិញឡើយ ។

មាត្រា ៧៤.-

អនុលោមតាមមាត្រា ៦៥ ដល់មាត្រា ៦៧ នៃច្បាប់នេះ តុលាការមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ នូវវិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ដោយមូលហេតុណាមួយដូចខាងក្រោម ៖

១- តក្កកម្មដែលអះអាងនោះ មិនបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់វិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ដោយយោងតាមមាត្រា ៦ មាត្រា ៨ មាត្រា ៩ និងមាត្រា ៦៩ នៃច្បាប់នេះ ។

២- សេចក្តីអធិប្បាយនិងសេចក្តីអះអាងមិនបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១៨ និងមាត្រា ១៩ នៃច្បាប់នេះ និងបទបញ្ជាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងមាត្រាទាំងនោះ ។

៣- គំនូសបង្ហាញដែលត្រូវការចាំបាច់សម្រាប់ពន្យល់អំពីតក្កកម្មមិន
ត្រូវបានផ្តល់ឱ្យតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវ ។

៤- ម្ចាស់វិញ្ញាបនបត្រម្ចីដែលមានអត្ថប្រយោជន៍មិនមែនជាតក្កករ ឬមិន
មែនជាអ្នកស្នងរបស់តក្កករ ។

ផ្នែកទី ៤

**ការផ្លាស់ប្តូរសំណុំលិខិតស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម
ឬសំណុំលិខិតស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រម្ចីដែលមានអត្ថប្រយោជន៍**

មាត្រា ៧៥.-

មុនពេលផ្តល់ ឬបដិសេធការផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម អ្នកដាក់ពាក្យ
សុំអាចផ្លាស់ប្តូរសំណុំលិខិតស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មរបស់ខ្លួន ទៅជាសំណុំ
លិខិតស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រម្ចីដែលមានអត្ថប្រយោជន៍បាន ដោយត្រូវបង់កម្រៃតាមការ
កំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៣០ នៃច្បាប់នេះ ។ កាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីស្នើសុំ
វិញ្ញាបនបត្រម្ចីដែលមានអត្ថប្រយោជន៍នោះ ត្រូវបានកត់ត្រាទៅតាមកាលបរិច្ឆេទ
សុំចុះបញ្ជីស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ។

មុនពេលផ្តល់ ឬបដិសេធការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រម្ចីដែលមានអត្ថប្រយោជន៍
អ្នកដាក់ពាក្យសុំអាចផ្លាស់ប្តូរសំណុំលិខិតស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រម្ចីដែលមានអត្ថប្រយោ-
ជន៍របស់ខ្លួន ទៅជាសំណុំលិខិតស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មបាន ដោយត្រូវបង់
កម្រៃតាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៣០ នៃច្បាប់នេះ ។ កាលបរិច្ឆេទសុំ
ចុះបញ្ជីស្នើសុំប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនោះ ត្រូវបានកត់ត្រាទៅតាមកាលបរិច្ឆេទសុំ
ចុះបញ្ជីស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្រម្ចីដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ។

មាត្រា ៧៦.-

អនុលោមតាមមាត្រា ៧៥ នៃច្បាប់នេះ ការផ្លាស់ប្តូរសំណុំលិខិតស្នើសុំធ្វើបាន
បានតែមួយដងប៉ុណ្ណោះ ។

ជំពូកទី ៤

សំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិ ក្រោមសន្និសីទសញ្ញា

សហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម

ផ្នែកទី ១

ការបកស្រាយនៃវាក្យស័ព្ទពាក់ព័ន្ធនឹង

សន្និសីទសញ្ញាសហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម

មាត្រា ៧៧.-

ក្នុងន័យនៃច្បាប់នេះ :

១- សន្និសីទសញ្ញាសហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មមានន័យថាជា សន្និសីទសញ្ញាស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ដែលបានចុះ ហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ១៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៧០ នៅទីក្រុងរ៉ាស៊ីងតោន ។

២- ពាក្យ : ជ្រើសរើស ការិយាល័យជ្រើសរើស ជ្រើសតាំង ការិយាល័យជ្រើសតាំង សំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិ កាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីសំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិ ការពិនិត្យជំហានដំបូងអន្តរជាតិ និងការិយាល័យទទួលសំណុំលិខិតស្នើសុំ មានន័យដូចមានចែងនៅក្នុងសន្និសីទសញ្ញាសហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ។

ផ្នែកទី ២

កាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជី

និងអានុភាពនៃសំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិ

ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាប្រទេសដែលត្រូវបានជ្រើសរើស

មាត្រា ៧៨.-

យោងតាមជំពូកនេះ សំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាប្រទេសដែលត្រូវបានជ្រើសរើស ត្រូវចាត់ទុកថាជាសំណុំលិខិតស្នើសុំប្រ-

កាសនីយបត្រតក្កកម្ម ឬវិញ្ញាបនបត្រម្ល៉ៃដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ដែលបានសុំចុះបញ្ជី នៅក្រោមច្បាប់នេះ ដោយមានកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីដូចគ្នា ទៅនឹងកាលបរិច្ឆេទ សុំចុះបញ្ជីអន្តរជាតិ ដូចបានចែងនៅក្នុងសន្ធិសញ្ញាសហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយ- បត្រតក្កកម្ម ។

ផ្នែកទី ៣

**នាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជីដែលអនុវត្តតួនាទី
ជាការិយាល័យទទួលសំណុំលិខិតស្នើសុំ**

មាត្រា ៧៩.-

នាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី ត្រូវអនុវត្តតួនាទីជាការិយាល័យទទួលសំណុំ លិខិតស្នើសុំ ចំពោះសំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិដែលបានដាក់នៅនាយកដ្ឋានទទួល បន្ទុកចុះបញ្ជីដោយជនដែលមានទីលំនៅ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬជនដែល មានសញ្ជាតិខ្មែរ ។

មាត្រា ៨០.-

រដ្ឋមន្ត្រីអាចចុះកិច្ចព្រមព្រៀងបាន ដោយយោងទៅតាមវិធាន ១៩.១(ខ) នៃបទប្បញ្ញត្តិរបស់សន្ធិសញ្ញាសហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ដែលតាម រយៈនោះ អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាល ឬការិយាល័យជាតិនៃរដ្ឋ ដែលជាសមាជិកសន្ធិ- សញ្ញាសហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ត្រូវអនុវត្តតួនាទីជាការិយាល័យ ទទួលសំណុំលិខិតស្នើសុំជំនួសនាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី សម្រាប់អ្នកដាក់ពាក្យ សុំជាជនដែលមានទីលំនៅ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឬជនដែលមានសញ្ជាតិ ខ្មែរ ។

ផ្នែកទី ៤

**ការដាក់សំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិ
នៅនាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី**

មាត្រា ៨១.-

សំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិដែលត្រូវដាក់នៅនាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី ក្នុងតួនាទីជាការិយាល័យទទួលសំណុំលិខិតស្នើសុំនោះ ត្រូវធ្វើជាភាសាណាមួយដែល បានកំណត់ ។ កម្រៃក្នុងការបញ្ជូនឯកសារត្រូវបង់នៅនាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី តាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៣០ នៃច្បាប់នេះ ។

ផ្នែកទី ៥

**នាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី
ដែលអនុវត្តតួនាទីជាការិយាល័យជ្រើសរើស**

មាត្រា ៨២.-

នាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី ត្រូវបំពេញតួនាទីជាការិយាល័យជ្រើសរើស ចំពោះសំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិ ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានជ្រើសរើស ដោយយោងតាមជំពូកទី ១ នៃសន្ធិសញ្ញាសហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ក្នុងគោលបំណងទទួលបាននូវប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ឬវិញ្ញាបនបត្រម្ចីដែលមាន អត្ថប្រយោជន៍កម្រិតជាតិនៅក្រោមច្បាប់នេះ ។

ផ្នែកទី ៦

**នាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី
ដែលអនុវត្តតួនាទីជាការិយាល័យជ្រើសរើស**

មាត្រា ៨៣.-

នាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី ត្រូវបំពេញតួនាទីជាការិយាល័យជ្រើសរើស ចំពោះសំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិ ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានជ្រើសរើស

យោងតាមមាត្រា ៨២ នៃច្បាប់នេះ ប្រសិនបើអ្នកដាក់ពាក្យសុំជ្រើសតាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយយោងតាមជំពូកទី ២ នៃសន្ធិសញ្ញាសហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ក្នុងគោលបំណងទទួលបាននូវប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ឬវិញ្ញាបនបត្រម្ល៉ៃដែលមានអត្ថប្រយោជន៍កម្រិតជាតិ នៅក្រោមច្បាប់នេះ ។

ផ្នែកទី ៧

កិច្ចដំណើរការពិនិត្យកម្រិតជាតិ

មាត្រា ៨៤.-

នាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី ដែលជាការិយាល័យជ្រើសរើស ឬការិយាល័យជ្រើសតាំង មិនត្រូវចាប់ដំណើរការពិនិត្យសំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិដែលបានជ្រើសរើសព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មុនរយៈពេលផុតកំណត់ដូចបានចែងក្នុងមាត្រា ៨៥ នៃច្បាប់នេះទេ លើកលែងតែអ្នកដាក់ពាក្យសុំបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃមាត្រានោះ ហើយដាក់នូវសំណើជាការប្រញាប់មកនាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី ដើម្បីឱ្យចាប់ផ្តើមពិនិត្យសំណុំលិខិតស្នើសុំមុនរយៈពេលកំណត់ ។

ផ្នែកទី ៨

ការឈានចូលដំណាក់កាលពិនិត្យកម្រិតជាតិ

មាត្រា ៨៥.-

មុនផុតរយៈពេលកំណត់ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២២ ឬមាត្រា ៣៩ នៃសន្ធិសញ្ញាសហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ឬរយៈពេលកំណត់ចុងក្រោយ ដែលមានចែងនៅក្នុងបទបញ្ជានៃច្បាប់នេះ អ្នកដាក់សំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវ :

- ១- បង់កម្រៃតាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៣០នៃច្បាប់នេះ នៅនាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី

២- ដាក់ជូននាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជីនូវសេចក្តីបកប្រែនៃសំណុំ
លិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិជាភាសាណាមួយតាមការកំណត់ ប្រសិនបើសំណុំលិខិតស្នើសុំ
អន្តរជាតិនោះមិនបានដាក់ជូនជាភាសាដែលបានកំណត់ ឬមិនបានចុះផ្សាយក្រោម
សន្និសីទសហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនូវការបកប្រែជាភាសាដែល
បានកំណត់នោះ ។

ផ្នែកទី ៩

ការខកខានមិនបានយានចូល

ដំណាក់កាលពិនិត្យកម្រិតជាតិ

មាត្រា ៨៦.-

ក្នុងន័យនៃច្បាប់នេះ ប្រសិនបើអ្នកដាក់ពាក្យសុំមិនបានបំពេញតាមលក្ខ-
ខ័ណ្ឌតម្រូវ និងតាមរយៈពេលកំណត់នៃមាត្រា ៨៥ នៃច្បាប់នេះទេ សំណុំលិខិតស្នើ
សុំអន្តរជាតិនោះនឹងត្រូវបានចាត់ទុកថាបានដកយកទៅវិញ ។

ផ្នែកទី ១០

កិច្ចដំណើរការពិនិត្យ

សំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិអនុលោមតាម

សន្និសីទសហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម

មាត្រា ៨៧.-

នាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជីត្រូវដំណើរការពិនិត្យសំណុំលិខិតស្នើសុំ
អន្តរជាតិ ដោយអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃសន្និសីទសហប្រតិបត្តិការប្រកាស
នីយបត្រតក្កកម្ម ព្រមទាំងអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។ នៅពេលមាន
ទំនាស់កើតឡើង ត្រូវយកបទប្បញ្ញត្តិនៃសន្និសីទសហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយបត្រ
តក្កកម្មមកអនុវត្ត ។ បទបញ្ជាទាំងឡាយដែលបង្កើតឡើងនៅក្រោមច្បាប់នេះត្រូវបាន
ចែងឡើងសម្រាប់កិច្ចដំណើរការពិនិត្យសំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិ ។

មាត្រា ៨៨.-

ការពិនិត្យសំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិ ដោយនាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី និងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃនាយកដ្ឋាននេះដែលទាក់ទងជាមួយនឹងសន្និសីទសហប្រតិបត្តិការប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម រួមទាំងកម្រៃដែលត្រូវបង់ ការកំណត់ពេលវេលា និងលក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំលិខិតស្នើសុំអន្តរជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយបទបញ្ជានិងត្រូវអនុវត្តតាមមាត្រា ១៣០ នៃច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ៥

គំនូរឧស្សាហកម្ម

ផ្នែកទី ១

គំនូរឧស្សាហកម្មដែលអាចការពារបាន

មាត្រា ៨៩.-

គំនូរឧស្សាហកម្ម ក្នុងន័យនៃច្បាប់នេះ គឺជាការផ្តុំនៃបន្ទាត់ ឬពណ៌ ឬទម្រង់ បីខ្នាត ឬសម្ភារៈណាមួយ ទោះបីជាមានឬពុំមានការផ្តួររួមជាមួយបន្ទាត់ ឬពណ៌ក៏ដោយ ឱ្យតែការផ្តុំទម្រង់ ឬសម្ភារៈទាំងនោះរំលេចឡើងជារូបរាងពិសេសរបស់ផលិតផលឧស្សាហកម្ម ឬសិប្បកម្មនិងដែលអាចធ្វើជាគំរូផលិតផលឧស្សាហកម្ម ឬសិប្បកម្ម និងអាចសម្គាល់បានដោយចក្ខុ ។

មាត្រា ៩០.-

ច្បាប់នេះមិនការពារផ្នែកណាមួយនៃគំនូរឧស្សាហកម្ម ដែលបម្រើឱ្យគោលបំណងសម្រាប់តែទទួលបាននូវលទ្ធផលបច្ចេកទេស និងដែលផ្នែកនោះមិនមានរូបរាងច្បាស់លាស់ ។

ផ្នែកទី ២

គំនូរឧស្សាហកម្មដែលអាចចុះបញ្ជីបាន

មាត្រា ៩១.-

គំនូរឧស្សាហកម្មអាចចុះបញ្ជីបាន ប្រសិនបើថ្មី ។

មាត្រា ៩២.-

គំនូរឧស្សាហកម្មត្រូវចាត់ថាថ្មី ប្រសិនបើគំនូរឧស្សាហកម្មនោះមិនទាន់បាន បញ្ចេញឱ្យដឹងដល់សាធារណជននៅទីកន្លែងណាមួយនៅលើពិភពលោក មុនកាល បរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជី ឬមុនកាលបរិច្ឆេទអាទិភាពនៃសំណុំលិខិតស្នើសុំ តាមរយៈការផ្សព្វ ផ្សាយដោយប្រើរូបភាពជាក់ស្តែង ឬតាមរយៈការប្រើប្រាស់ ឬតាមរយៈមធ្យោបាយ ផ្សព្វផ្សាយផ្សេងៗទៀត ។

ក្នុងន័យនៃវាក្យខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ មិនបានចាត់ទុកថាជាការដឹងដល់ សាធារណជនចំពោះករណីដូចខាងក្រោម :

ក-ការដឹងដល់សាធារណជននូវគំនូរឧស្សាហកម្មដែលបានកើត ឡើងក្នុងអំឡុងពេលដប់ពីរ(១២)ខែ មុនកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីសំណុំលិខិតស្នើ សុំ ឬកាលបរិច្ឆេទអាទិភាពនៃសំណុំលិខិតស្នើសុំនោះ

ខ-ការធ្វើឱ្យលេចឮខ្លាចខ្លាញព័ត៌មានអំពីគំនូរឧស្សាហកម្ម តាម រយៈអ្នកដាក់ពាក្យសុំ តាមរយៈអ្នកស្នងរបស់បុព្វជន ឬតាមរយៈការរំលោភរបស់ភាគី ទីបីទៅលើអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬអ្នកស្នងរបស់បុព្វជនដែលបណ្តាលឱ្យលេចឮខ្លាចខ្លាញ ព័ត៌មាននេះ ។

មាត្រា ៩៣.-

គំនូរឧស្សាហកម្ម ដែលផ្ទុយនឹងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬសីលធម៌មិន អាចចុះបញ្ជីបានឡើយ ។

ផ្នែកទី ៣

**សិទ្ធិក្នុងការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម
និងការដាក់ឈ្មោះអ្នកបង្កើតស្នាដៃ**

មាត្រា ៩៤.-

ខ្លឹមសារទាំងឡាយ ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១០ ដល់មាត្រា ១៥ នៃ
ច្បាប់នេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តនៅផ្នែកទី ៣ នៃជំពូកទី ៥ នៃច្បាប់នេះ ។

ផ្នែកទី ៤

សំណុំលិខិតស្នើសុំចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម

មាត្រា ៩៥.-

សំណុំលិខិតស្នើសុំចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្មត្រូវដាក់ជូនទៅក្រសួងទទួល
បន្ទុកឧស្សាហកម្ម ដែលក្នុងនោះត្រូវរួមមានពាក្យសុំ គំនូសបង្ហាញ រូបថត ឬគំនូស
តាងផ្សេងៗទៀត ជាតំណាងនៃវត្ថុដែលបង្កើតឡើងពីគំនូរឧស្សាហកម្ម និងការចង្អុល
បង្ហាញប្រភេទផលិតផលដែលគំនូរឧស្សាហកម្មត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ ។ ក្នុងករណី
ដែលគំនូរឧស្សាហកម្មនោះមានទម្រង់ពីរខ្នាត សំណុំលិខិតស្នើសុំនេះត្រូវភ្ជាប់ដោយ
រូបសំណាកវត្ថុដែលតាងឱ្យរូបរាងពិតរបស់គំនូរឧស្សាហកម្ម ។ ការដាក់សំណុំលិខិត
ស្នើសុំត្រូវតែមានការបង់កម្រៃតាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៣០ នៃច្បាប់
នេះ ។

មាត្រា ៩៦.-

ក្នុងករណីអ្នកដាក់ពាក្យសុំមិនមែនជាអ្នកបង្កើតស្នាដៃ ពាក្យសុំចុះបញ្ជីគំនូរ
ឧស្សាហកម្មនោះត្រូវតែភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារបញ្ជាក់អំពីសិទ្ធិរបស់អ្នកដាក់ពាក្យ
សុំ ក្នុងការសុំចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្មនោះ ។

មាត្រា ៩៧.-

គំនូរឧស្សាហកម្មពីរ ឬច្រើននៃវត្ថុដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុមជាមួយគ្នានៃចំ-

ណាត់ថ្នាក់អន្តរជាតិ ឬក្នុងឈុតជាមួយគ្នា ឬក៏ការផ្គុំដូចគ្នា អាចជាកម្មវត្ថុដើម្បី ធ្វើសំណុំលិខិតស្នើសុំតែមួយបាន ។

មាត្រា ៩៨.-

ក្នុងករណីសំណុំលិខិតស្នើសុំចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្មមានភ្ជាប់ពាក្យសុំ ពន្យារការធ្វើការចុះផ្សាយគំនូរឧស្សាហកម្មនោះ អាចត្រូវពន្យារធ្វើការចុះផ្សាយបាន តែមិនត្រូវលើសពីដប់ពីរ(១២)ខែ គិតពីកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជី ឬកាលបរិច្ឆេទ អាទិភាព ។

មាត្រា ៩៩.-

អ្នកដាក់ពាក្យសុំចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម អាចដកសំណុំលិខិតស្នើសុំទៅវិញ នៅពេលណាក៏បាន ក្នុងករណីដែលសំណុំលិខិតស្នើសុំនោះស្ថិតក្នុងរយៈពេលព្យួរទុក សម្រាប់ពិនិត្យដើម្បីសម្រេចឱ្យចុះបញ្ជី ។

**ផ្នែកទី ៥
សិទ្ធិអាទិភាព**

មាត្រា ១០០.-

ខ្លឹមសារទាំងឡាយដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២៧ ដល់មាត្រា ២៩ នៃ ច្បាប់នេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តនៅផ្នែកទី ៥ នៃជំពូកទី ៥ នៃច្បាប់នេះ ។

**ផ្នែកទី ៦
ការពិនិត្យ ការចុះបញ្ជី និងការចុះផ្សាយគំនូរឧស្សាហកម្ម**

មាត្រា ១០១.-

មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីអាចទទួលស្គាល់កាលបរិច្ឆេទទទួលសំណុំលិខិតស្នើសុំ ថាជាកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីបាន លុះត្រាតែនៅពេលទទួលនោះ សំណុំលិខិតមាន

អមដោយសេចក្តីបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ និងមានបង្ហាញគំនូស តាងជាតំណាងនៃវត្ថុដែលបង្កើតដោយគំនូរឧស្សាហកម្មនោះ ។

នៅពេលបានទទួលសំណុំលិខិតស្នើសុំ ប្រសិនបើមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីពិនិត្យ ឃើញថាសំណុំលិខិតស្នើសុំនោះមិនបានបំពេញត្រឹមត្រូវទៅតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់ វាក្យខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះទេ មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវស្នើឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំធ្វើការ កែតម្រូវទៅតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនោះ និងកត់ត្រាកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជីទៅតាមកាល បរិច្ឆេទដែលបានទទួលការកែតម្រូវ ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើសំណុំលិខិតស្នើសុំមិនបានកែ តម្រូវទៅតាមការណែនាំទេ សំណុំលិខិតស្នើសុំនោះមិនត្រូវទទួលចុះបញ្ជីឡើយ ។

មាត្រា ១០២.-

បន្ទាប់ពីការកត់ត្រាកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជី មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវពិនិត្យ លើ :

១-សំណុំលិខិតស្នើសុំចុះបញ្ជីបំពេញឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមលក្ខខណ្ឌ តម្រូវនៃមាត្រា ៩៥ និងមាត្រា ៩៦ នៃច្បាប់នេះ និងបទបញ្ជាដែលពាក់ព័ន្ធនឹង មាត្រាទាំងនេះ ។

២-ការបង់កម្រៃក្នុងការដាក់សំណុំលិខិតស្នើសុំ ឱ្យបានត្រឹមត្រូវទៅតាម ការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៣០ នៃច្បាប់នេះ ។

៣-គំនូរឧស្សាហកម្មបំពេញឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃ មាត្រា ៨៩ មាត្រា ៩០ មាត្រា ៩៣ នៃច្បាប់នេះ និងបទបញ្ជាដែលពាក់ព័ន្ធនឹង មាត្រាទាំងនេះ ។

មាត្រា ១០៣.-

មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម ចុះផ្សាយសេចក្តីបញ្ជាក់អំពីការចុះបញ្ជី និងត្រូវដំណើរការចេញវិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ប្រសិនបើពិនិត្យឃើញថាលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១០២ នៃច្បាប់

នេះបានបំពេញត្រឹមត្រូវ ។ ក្នុងករណីសំណុំលិខិតស្នើសុំមិនបានបំពេញត្រឹមត្រូវ មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវធ្វើការបដិសេធសំណុំលិខិតស្នើសុំនោះ ។

មាត្រា ១០៤.-

មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីមិនត្រូវបើកបង្ហាញជាសាធារណៈនូវគំនូរ ឬឯកសារណាមួយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំលិខិតស្នើសុំ ក្នុងករណីមានពាក្យសុំពន្យារការធ្វើការចុះផ្សាយគំនូរឧស្សាហកម្ម ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ៩៨ នៃច្បាប់នេះ ។ ក្នុងករណីខាងលើនេះ មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវចុះផ្សាយការបញ្ជាក់អំពីការសុំពន្យារការធ្វើការចុះផ្សាយគំនូរឧស្សាហកម្ម និងព័ត៌មានដែលបញ្ជាក់អំពីអត្តសញ្ញាណរបស់ម្ចាស់គំនូរឧស្សាហកម្ម ព្រមទាំងបញ្ជាក់អំពីកាលបរិច្ឆេទសុំចុះបញ្ជី សំណុំលិខិតស្នើសុំរយៈពេលនៃការសុំពន្យារ និងចំណុចសំខាន់ៗផ្សេងទៀតដែលបានកំណត់ ។

នៅពេលជុតកំណត់ការពន្យារការធ្វើការចុះផ្សាយ មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវតែចុះផ្សាយគំនូរឧស្សាហកម្មដែលបានចុះបញ្ជីរួចហើយនោះ ។

នៅក្នុងអំឡុងពេលពន្យារការធ្វើការចុះផ្សាយ ការប្តឹងអំពីការរំលោភលើគំនូរឧស្សាហកម្មដែលបានចុះបញ្ជីរួចហើយអាចធ្វើទៅបាន លុះត្រាតែអាចកំណត់បានថា បុគ្គលដែលត្រូវបានចោទថារំលោភនោះបានដឹងអំពីព័ត៌មានដែលមាននៅក្នុងបញ្ជី និងនៅក្នុងឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំលិខិតស្នើសុំចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្មនោះ ។

ផ្នែកទី ៧

សិទ្ធិដែលទទួលបានពីការចុះបញ្ជី

រយៈពេលការពារ និងការចុះបញ្ជីសារធាតុរាវ

មាត្រា ១០៥.-

ការធ្វើអាជីវកម្មដោយបុគ្គលដទៃទៀត ដែលមិនមែនជាម្ចាស់លើគំនូរឧស្សាហកម្មដែលបានចុះបញ្ជីរួចហើយនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវតែមានការយល់ព្រមពីម្ចាស់ដើម ។

មាត្រា ១០៦.-

ក្នុងន័យនៃច្បាប់នេះ ការធ្វើអាជីវកម្មលើគំនូរឧស្សាហកម្មដែលបានចុះបញ្ជី រួចហើយ គឺការផលិត ការលក់ ឬការនាំចូលវត្ថុទាំងឡាយដែលបង្កើតឡើងដោយ គំនូរឧស្សាហកម្មនោះ ។

មាត្រា ១០៧.-

សិទ្ធិទទួលបានពីការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម មិនអនុវត្តទៅលើសម្ភារៈ ដែលបានដាក់តាំងនៅលើទីផ្សារនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬនៅលើទីផ្សារក្រៅ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដោយម្ចាស់ ឬដោយមានការយល់ព្រមពីម្ចាស់គំនូរឧស្សាហកម្មនោះទេ ។

មាត្រា ១០៨.-

ម្ចាស់គំនូរឧស្សាហកម្មអាចមានសិទ្ធិប្តឹងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ចំពោះ បុគ្គលណាដែលរំលោភលើគំនូរឧស្សាហកម្មរបស់ខ្លួនបាន តាមរយៈការអនុវត្តន៍ សកម្មភាពទាំងឡាយ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១០៦ នៃច្បាប់នេះ ដោយគ្មានការ យល់ព្រមពីម្ចាស់ ឬតាមរយៈការអនុវត្តន៍សកម្មភាពដែលបណ្តាលឱ្យមានការរំលោភ កើតឡើង ។

មាត្រា ១០៩.-

ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្មមានសុពលភាពប្រាំ(៥)ឆ្នាំ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ សុំចុះបញ្ជីសំណុំលិខិតស្នើសុំ ។ ការចុះបញ្ជីអាចធ្វើសារឡើងវិញបានចំនួនពីរ(២)ដង ជាប់ៗគ្នា ដែលម្តងៗមានសុពលភាពប្រាំ(៥)ឆ្នាំ ដោយម្ចាស់គំនូរឧស្សាហកម្មត្រូវបង់ កម្រៃបន្តសុពលភាព តាមការកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៣០ នៃច្បាប់នេះ ។ ការយឺតយ៉ាវក្នុងការបង់កម្រៃបន្តសុពលភាពនេះ ត្រូវអនុញ្ញាតយ៉ាងយូរត្រឹមប្រាំមួយ (៦)ខែ ដោយត្រូវមានការបង់កម្រៃបន្ថែម លើការយឺតយ៉ាវនោះទៅតាមការកំណត់ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៣០ នៃច្បាប់នេះ ។

ផ្នែកទី ៨

មោឃភាព

មាត្រា ១១០.-

បុគ្គលដែលមានការពាក់ព័ន្ធអាចស្នើសុំទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ចឱ្យទុកជាមោឃៈ នូវការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្មបាន ។

មាត្រា ១១១.-

តុលាការមានសមត្ថកិច្ចត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ នូវការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម ប្រសិនបើបុគ្គលដែលស្នើសុំនោះ បង្ហាញភស្តុតាងថាលក្ខខណ្ឌតម្រូវណាមួយនៃផ្នែកទី ១ និងផ្នែកទី ២ នៃជំពូកនេះមិនបានបំពេញត្រឹមត្រូវ ឬប្រសិនបើអ្នកសុំចុះបញ្ជីមិនមែនជាអ្នកបង្កើតស្នាដៃ ឬមិនមែនជាអ្នកស្នងរបស់អ្នកបង្កើតស្នាដៃ ។

មាត្រា ១១២.-

ចំពោះគំនូរឧស្សាហកម្មដែលតុលាការមានសមត្ថកិច្ចសម្រេចចាត់ទុកជាមោឃៈ ការអស់សុពលភាពនោះត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្មមក ។

មាត្រា ១១៣.-

សេចក្តីសម្រេចជាស្ថាពររបស់តុលាការមានសមត្ថកិច្ចត្រូវជូនដំណឹងដល់មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជី ដើម្បីឱ្យមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីកត់ត្រានិងចុះផ្សាយសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការឱ្យបានឆាប់រហ័សតាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

ជំពូកទី ៦
បទប្បញ្ញត្តិរួម

ផ្នែកទី ១

ការប្តូរម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ និងកិច្ចសន្យាអាជ្ញាប័ណ្ណ

មាត្រា ១១៤.-

យោងតាមសំណើរបស់ភាគីដែលពាក់ព័ន្ធមកមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជី ការប្តូរម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ឬវិញ្ញាបនបត្រម្ចាស់ដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ឬការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម ឬការប្តូរម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃសំណុំលិខិតស្នើសុំខាងលើ ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយត្រូវកត់ត្រាចូលបញ្ជី និងចុះផ្សាយជាសាធារណៈដោយមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជី លើកលែងតែករណីនៃសំណុំលិខិតស្នើសុំដែលមិនត្រូវធ្វើការចុះផ្សាយ ។ ការប្តូរម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនេះនឹងមិនមានអានុភាពចំពោះភាគីទីបីឡើយ រហូតដល់ការកត់ត្រាចូលបញ្ជីត្រូវបានធ្វើរួចជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ១១៥.-

កិច្ចសន្យាអាជ្ញាប័ណ្ណនៃប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ឬវិញ្ញាបនបត្រម្ចាស់ដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ឬគំនូរឧស្សាហកម្មដែលបានចុះបញ្ជីរួចហើយ ឬសំណុំលិខិតស្នើសុំនៃករណីខាងលើនេះ ត្រូវដាក់ជូនទៅមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជី ។ មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវរក្សាការសម្ងាត់ដែលមាននៅក្នុងកិច្ចសន្យាអាជ្ញាប័ណ្ណ ប៉ុន្តែត្រូវកត់ត្រាចូលបញ្ជីនិងត្រូវចុះផ្សាយជាសាធារណៈនូវចំណុចគោលមួយចំនួន ។ កិច្ចសន្យាអាជ្ញាប័ណ្ណនេះមិនមានអានុភាពចំពោះភាគីទីបីឡើយ រហូតដល់ការកត់ត្រាចូលបញ្ជីត្រូវបានធ្វើរួចជាស្ថាពរ ។

ផ្នែកទី ២

ការកំណត់

មាត្រា ១១៦.-

ក្នុងករណីអ្នកដាក់ពាក្យសុំមានទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍ ឬទីតាំងប្រកបអាជីវកម្ម សំខាន់ស្ថិតនៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អ្នកស្នើសុំនោះត្រូវតែមានតំណាងជា ភ្នាក់ងារដែលមានទីលំនៅ និងកំពុងប្រកបវិជ្ជាជីវៈនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងដែលបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវទាំងឡាយដែលបានកំណត់ ។

ផ្នែកទី ៣

ការរៀបចំនាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី

មាត្រា ១១៧.-

ក្រសួងទទួលបន្ទុកឧស្សាហកម្ម ត្រូវបង្កើតនាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី ដែលមានតួនាទីទាក់ទងទៅនឹងនីតិវិធីសម្រាប់ :

១- ការផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រម្ចីដែលមាន អត្ថប្រយោជន៍ និងការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម

២- ការគ្រប់គ្រងប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម និងវិញ្ញាបនបត្រម្ចីដែលមាន អត្ថប្រយោជន៍ ដែលបានផ្តល់ និងគំនូរឧស្សាហកម្ម ដែលបានចុះបញ្ជីដូចមានចែង នៅក្នុងច្បាប់នេះ និងនៅក្នុងបទបញ្ជាទាំងឡាយ ។

ផ្នែកទី ៤

បញ្ជី និង ព្រឹត្តិបត្រផ្លូវការ

មាត្រា ១១៨.-

ក្រសួងទទួលបន្ទុកឧស្សាហកម្ម ត្រូវមានបញ្ជីពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នា គឺមួយ សម្រាប់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្មនិងវិញ្ញាបនបត្រម្ចីដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ និង

មួយទៀតសម្រាប់គំនូរឧស្សាហកម្ម ។ រាល់ការកត់ត្រាដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់នេះ ត្រូវធ្វើនៅក្នុងបញ្ជីខាងលើ ។

បុគ្គលណាក៏ដោយក៏អាចពិនិត្យមើលបញ្ជីខាងលើបាន ហើយអាចដកស្រង់ ព័ត៌មានផ្សេងៗបាន ស្របទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់ក្នុងបទបញ្ជាទាំងឡាយ ។

មាត្រា ១១៩.-

ក្រសួងទទួលបន្ទុកឧស្សាហកម្មត្រូវចុះផ្សាយនៅក្នុងព្រឹត្តិបត្រផ្លូវការនូវរាល់ ព័ត៌មានដែលត្រូវចុះផ្សាយជាសាធារណៈ ដូចមានចែងនៅក្នុងច្បាប់នេះ ។

ផ្នែកទី ៥

ការកែកំហុស និងការពន្យារពេល

មាត្រា ១២០.-

មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីអាចកែតម្រូវរាល់កំហុសក្នុងការបកប្រែ ការកត់ត្រាកំហុស ដែលមាននៅក្នុងសំណុំលិខិតស្នើសុំ ឯកសារដែលបានដាក់នៅនាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុក ចុះបញ្ជី ឬនៅក្នុងការកត់ត្រាផ្សេងៗបានដោយអនុលោមតាមច្បាប់នេះនិងបទបញ្ជា ទាំងឡាយ ។

មាត្រា ១២១.-

នៅពេលបានទទួលសំណើសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ប្រសិនបើមន្ត្រីកាន់ កាប់បញ្ជីពិនិត្យឃើញថាជាការសមស្រប មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីអាចពន្យារពេលបាន សម្រាប់អនុវត្តសកម្មភាពណាមួយ ឬប្រកាន់យកចំណាត់ការណាមួយក្រោមច្បាប់ នេះ និងក្រោមបទបញ្ជាទាំងឡាយ ដោយជូនដំណឹងដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធ និងតាម លក្ខខណ្ឌដែលមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីណែនាំ ។ ការពន្យារពេលនេះ អាចត្រូវយល់ព្រមបាន ទោះបីរយៈពេលអនុវត្តនូវសកម្មភាព ឬប្រកាន់យកនូវចំណាត់ការត្រូវផុតកំណត់ ហើយក៏ដោយ ។

ផ្នែកទី ៦

ការអនុវត្តន៍អំណាចឆន្ទានុសិទ្ធិ

មាត្រា ១២២.-

មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជីត្រូវផ្តល់ឱកាសសម្រាប់សវនាការដល់ភាគីណាមួយនៃបណ្តឹងនៅចំពោះមុខខ្លួន មុនពេលអនុវត្តអំណាចឆន្ទានុសិទ្ធិដែលបានប្រគល់ឱ្យដោយច្បាប់នេះ និងដោយបទបញ្ជាទាំងឡាយចំពោះភាគីនោះ ។

ផ្នែកទី ៧

សមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការ និងការប្តឹងតវ៉ា

មាត្រា ១២៣.-

រាល់វិវាទដែលបានកើតឡើងពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តន៍ច្បាប់នេះនិងបទបញ្ជាទាំងឡាយ ត្រូវប្តឹងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ។

មាត្រា ១២៤.-

សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រសួងទទួលបន្ទុកឧស្សាហកម្ម នៅក្រោមច្បាប់នេះជាពិសេសការផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ការផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រម្ចីដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ការចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្ម ការបដិសេធសំណុំលិខិតស្នើសុំផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ការបដិសេធសំណុំលិខិតស្នើសុំផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រម្ចីដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ឬការបដិសេធសំណុំលិខិតស្នើសុំចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្មអាចជាកម្មវត្ថុនៃការប្តឹងតវ៉ាដោយភាគីពាក់ព័ន្ធនៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ចបាន ។ បណ្តឹងតវ៉ានោះត្រូវតែដាក់ក្នុងរយៈពេលបី(៣)ខែ ចាប់ពីថ្ងៃចេញសេចក្តីសម្រេច ។

ផ្នែកទី ៨

ការរំលោភ និងសកម្មភាពរំលោភសិទ្ធិទាំងឡាយ

មាត្រា ១២៥.-

ការរំលោភ គឺជាការអនុវត្តន៍សកម្មភាពរំលោភសិទ្ធិទាំងឡាយនៅក្នុងព្រះ-

រាជាណាចក្រកម្ពុជា ដូចមានចែងក្នុងផ្នែកទី ៩ នៃជំពូកទី ២ និងផ្នែកទី ៧ នៃជំពូក ទី ៥ នៃច្បាប់នេះ ដោយបុគ្គលដទៃ និងដោយគ្មានការព្រមព្រៀងពីម្ចាស់ដែលបាន ទទួលសិទ្ធិការពារ ។

មាត្រា ១២៦.-

តាមបណ្តឹងរបស់ម្ចាស់ដែលបានទទួលសិទ្ធិការពារ ឬរបស់អ្នកទទួលអាជ្ញា- ប័ណ្ណ ក្រោយពីបានស្នើសុំទៅម្ចាស់ឱ្យប្តឹងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីដោះស្រាយ បញ្ហាជាក់លាក់អ្វីមួយ ប៉ុន្តែម្ចាស់នោះបានបដិសេធ ឬខកខានមិនបានធ្វើតាមសំណើ នោះទេ តុលាការមានសមត្ថកិច្ចអាចចេញសេចក្តីសម្រេចបណ្តោះអាសន្នដើម្បីទប់ ស្កាត់ការរំលោភ ឬការរំលោភដែលប្រុងនឹងកើតមានឡើង សម្រេចឱ្យសងការខូច ខាត និងផ្តល់នូវដំណោះស្រាយផ្សេងៗដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ផ្សេងទៀតជាធរមាន។

មាត្រា ១២៧.-

ក្នុងករណីកម្មវត្ថុប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម ឬវិញ្ញាបនបត្រម្ចីដែលមានអត្ថ- ប្រយោជន៍ជាដំណើរការផលិតកម្មហើយត្រូវចោទប្រកាន់ថាបានប្រព្រឹត្តរំលោភ ដោយបង្កើតជាផលិតផល តាមរយៈការប្រើប្រាស់ដំណើរការផលិតកម្មរបស់អ្នក ចោទប្រកាន់នោះ គឺមិនត្រូវចោទប្រកាន់ទេ ប្រសិនបើផលិតផលនោះ គឺជាផលិត ផលថ្មី ហើយអ្នកដែលត្រូវចោទប្រកាន់ថារំលោភនោះ បានលើកភស្តុតាងមកបញ្ជាក់ ថាផលិតផលនោះមិនត្រូវបានផលិតតាមដំណើរការផលិតកម្មដែលបានចោទប្រកាន់ ថារំលោភនោះទេ ។

មាត្រា ១២៨.-

ក្នុងការទាមទាររកស្តុតាងមុនដំណាក់កាលជម្រះក្តី ដោយអនុលោមតាម មាត្រា ១២៧ នៃច្បាប់នេះ តុលាការមានសមត្ថកិច្ចត្រូវតែគិតគូរដល់ផលប្រយោជន៍ ស្របច្បាប់របស់បុគ្គល ដែលត្រូវចោទប្រកាន់ថារំលោភ ដោយមិនធ្វើឱ្យលេចឮ ខ្មួលខ្មាយអំពីការសម្ងាត់នៃការផលិត និងការសម្ងាត់នៃរបរជំនួញរបស់បុគ្គលដែល

ត្រូវចោទប្រកាន់នោះឡើយ ។

ផ្នែកទី ៩

ការអនុវត្តន៍សន្និសីទសញ្ញាអន្តរជាតិ

មាត្រា ១២៩.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃសន្និសីទសញ្ញាអន្តរជាតិ អំពីកម្មសិទ្ធិឧស្សាហកម្មដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាភាគីមួយនៃសន្និសីទសញ្ញានោះត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះបញ្ហាដែលទាក់ទងជាមួយនឹងច្បាប់នេះ បានផងដែរ ។ ក្នុងករណីមានទំនាស់ជាមួយបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះ បទប្បញ្ញត្តិនៃសន្និសីទសញ្ញាអន្តរជាតិនោះត្រូវចាត់ទុកជាបទប្បញ្ញត្តិគោល ។

ផ្នែកទី ១០

បទបញ្ជា និងសេចក្តីណែនាំរដ្ឋបាល

មាត្រា ១៣០.-

រដ្ឋមន្ត្រីត្រូវចេញបទបញ្ជាចាំបាច់ណែនាំលំអិត អំពីការអនុវត្តន៍ច្បាប់នេះ។ ចំពោះការបង្កកម្រៃដែលទាក់ទងទៅនឹងការដាក់សំណុំលិខិតស្នើសុំផ្តល់ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម វិញ្ញាបនបត្រម្ល៉ៃដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ និងសុំចុះបញ្ជីគំនូរឧស្សាហកម្មត្រូវកំណត់ដោយសេចក្តីប្រកាសរួមរបស់ក្រសួងទទួលបន្ទុកឧស្សាហកម្ម និងក្រសួងទទួលបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ ។

ផ្នែកទី ១១

ការបកស្រាយ

មាត្រា ១៣១.-

នៅក្នុងច្បាប់នេះ :

- **ចំណាត់ថ្នាក់អន្តរជាតិ** មានន័យថាចំណាត់ថ្នាក់ដែលអនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងឡូការណូ ដែលបង្កើតឡើងនូវចំណាត់ថ្នាក់អន្តរជាតិនៃគំនូរ

ឧស្សាហកម្ម ដែលបានកែសម្រួលចុងក្រោយ ។

- **រដ្ឋមន្ត្រី** មានន័យថាជារដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកឧស្សាហកម្ម ។

- **អនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ** មានន័យថាអនុសញ្ញាដែលបានចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុងហ្សឺណែវ ស្តីពីការការពារកម្មសិទ្ធិឧស្សាហកម្ម ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ១៨៨៣ ដែលបានកែសម្រួលចុងក្រោយ ។

- **កាលបរិច្ឆេទអាទិភាព** មានន័យថាជាកាលបរិច្ឆេទដែលបានដាក់សំណុំលិខិតស្នើសុំមុនគេបង្អស់ដែលប្រើប្រាស់ធ្វើជាមូលដ្ឋាន ដើម្បីទទួលសិទ្ធិអាទិភាព ដូចបានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ ។

- **មន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជី** មានន័យថាប្រធាននាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី ។

- **នាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុកចុះបញ្ជី** មានន័យថានាយកដ្ឋានកម្មសិទ្ធិឧស្សាហកម្មដែលត្រូវបង្កើតឡើងនៅក្រសួងទទួលបន្ទុកឧស្សាហកម្ម ។

**ជំពូកទី ៧
ទោសប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ១៣២.-

បុគ្គលណាមួយដែលផ្តល់ព័ត៌មានមិនពិតនៅក្នុងឯកសារ ដែលបានដាក់ជូនមន្ត្រីកាន់កាប់បញ្ជី ត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពីមួយលាន(១.០០០.០០០)រៀល ដល់ប្រាំលាន (៥.០០០.០០០)រៀល ឬត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ(១)ខែ ទៅប្រាំមួយ(៦)ខែ ឬត្រូវផ្តន្ទាទោសទាំងពីរខាងលើ ។ ក្នុងករណីមិនរាងចាលក្នុងរយៈពេលប្រាំ(៥)ឆ្នាំ គិតចាប់ពីពេលផ្តន្ទាទោសលើកមុន ត្រូវផ្តន្ទាទោសទ្វេដង ។

មាត្រា ១៣៣.-

បុគ្គលណាមួយដែលរំលោភដោយចេតនា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១២៥

ត្រូវផ្ដន្ទាទោស ពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន(៥.០០០.០០០)រៀល ដល់ម្ភៃលាន (២០.០០០.០០០)រៀល ឬត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ពីមួយ(១)ឆ្នាំ ទៅប្រាំ(៥) ឆ្នាំ ឬត្រូវផ្ដន្ទាទោសទាំងពីរខាងលើ ។ ក្នុងករណីមិនរាងចាល ក្នុងរយៈពេលប្រាំ(៥) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីពេលផ្ដន្ទាទោសលើកមុន ត្រូវផ្ដន្ទាទោសទ្វេដង ។

មាត្រា ១៣៤.-

ក្នុងករណីបុគ្គលណាមួយ ត្រូវបានផ្ដន្ទាទោស តុលាការមានសមត្ថកិច្ចអាច បញ្ជា ឱ្យធ្វើការវិបល្លាសទុកជាសម្បត្តិរដ្ឋ ឬបំផ្លាញចោលនូវទំនិញដែលរំលោភ និង សម្ភារៈឧបករណ៍ដែលយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងការប្រព្រឹត្តិរំលោភ ។

មាត្រា ១៣៥.-

មន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចណាដែលបានខុសឆ្គងក្នុងការអនុវត្តន៍ភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ដែលបានផ្តល់ឱ្យស្របតាមច្បាប់នេះ ត្រូវទទួលទោសរដ្ឋបាលដោយពុំទាន់គិតដល់ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត ។

ជំពូកទី ៨

អន្តរប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១៣៦.-

ផលិតផលឱសថ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤ នៃច្បាប់នេះ មិនត្រូវការពារ ដោយប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម រហូតដល់ថ្ងៃទី ០១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៦ យោងតាម សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានស្តីពីកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មពាក់ព័ន្ធកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងសុខ ភាពសាធារណៈនៃសន្និសីទថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រីរបស់អង្គការពាណិជ្ជកម្ម ពិភពលោកចុះថ្ងៃ ទី ១៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០១ នៅទីក្រុងដូហាណៃប្រទេសកាតា ។

ជំពូកទី ៩
អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១៣៧.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៣

ព្រះហស្តលេខា និង ព្រះរាជលញ្ឆករ

៣៧-០៣-០១-០៤៣

នរោត្តម សីហនុ

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល
ហត្ថលេខា
ស៊ែម សែម

